

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Geachte heer/mevrouw,

Datum
16 januari 2019

Naar aanleiding van het conceptwetvoorstel Wet pensioenverdeling bij scheiding 2021 en de geboden mogelijkheid van internetconsultatie breng ik graag onderstaande zaken onder uw aandacht.

Onderwerp
*Internetconsultatie
Wetsvoorstel
pensioenverdeling bij
scheiding 2021*

1. Standaardconversie

De standaardconversie is een goede keuze. Vanaf invoering van de Wet VPS was het bijzonder dat echtgenoten aan elkaar verbonden bleven op pensioenterrein na een echtscheiding. Een conversie zorgt er voor dat echtgenoten 'echt' scheiden.

Telefoon
013 466 24 12

2. Reactieperiode van zes maanden

E-mail
g.m.c.m.staats@uvt.nl

De vraag is of de reactieperiode van zes maanden voldoende is. Echtscheidingen kunnen weerbarstig zijn en communicatie lastig. Daarom is het in het wetgevend traject raadzaam om deze termijn nog eens kritisch tegen het licht te houden. Te meer omdat conversie blijkbaar onomkeerbaar is. Te allen tijde moet voorkomen worden dat een uitvoerder een conversie uitvoert, terwijl in de praktijk andere afspraken worden gemaakt. In dit proces moet de mogelijkheid aanwezig zijn dat betrokken partijen (al is het één van de betrokken partijen) de conversie vooralsnog kunnen tegenhouden zolang er nog geen afspraken zijn gemaakt. Het kan namelijk ook voorkomen dat één van de partijen zich pas bewust wordt van het feit dat pensioen geconverteerd/verevend/verdeeld moet worden, nadat de uitvoerder hem/haar hiervan op de hoogte heeft gesteld. De onderhandelingen met de andere partij kunnen dan nog lang duren.

3. Instemmingsrecht pensioenuitvoerder

Het instemmingsrecht van de pensioenuitvoerder onder de nieuwe wet wordt wat beperkter. Dit lijkt me prima. Daar waar het

instemmingsrecht nog wel blijft gelden, lijkt het aanbevelenswaardig om in de toelichting op het wetsvoorstel duidelijk aan te geven waarom dit instemmingsrecht blijft gelden. Daarbij zou goed moeten worden aangegeven of er alleen bepaalde situaties zijn waarin de uitvoerder de medewerking kan weigeren dan wel dat de uitvoerder in het algemeen medewerking zonder motivering kan weigeren.

4. Afzien Wet VPS een schenking?

Het is mogelijk om de wettelijke verdeling niet of afwijkend te volgen. De vraag die hierbij kan spelen is of er sprake zou kunnen zijn van een schenking. Immers, één van de partijen doet dan geheel of gedeeltelijk afstand van zijn/haar wettelijke aanspraak. Het is aanbevelenswaardig hierover duidelijkheid te geven in de toelichting op de nieuwe wet (zie ook onderdeel 5. Defiscalisering pensioenverrekening).

5. Defiscalisering pensioenverrekening

Hoewel het op het terrein van het Ministerie van Financiën ligt, is het aanbevelenswaardig de pensioenverrekening te defiscaliseren. In de praktijk komt het regelmatig voor dat het de wens van partijen is om het pensioen bij één van de partijen te laten. De andere partij ontvangt dan een compensatie hiervoor.

Zoals bekend gaat dit niet fiscaal geruisloos. Echter, in de praktijk wordt dit vaak niet ervaren als het verrekenen van inkomen, maar het verdelen van vermogen. Wellicht ten onrechte, maar toch leidt dit tot ongelukken in de praktijk.¹

Er lijkt niets op tegen de verrekening van pensioenaanspraken (en dan direct wellicht ook maar de lijfrenteaanspraken) te defiscaliseren. Het wordt dan in overeenstemming gebracht met het algemene rechtsgevoel in Nederland. Het leidt ook niet tot budgettaire nadelen.²

6. Soortgelijke regeling voor lijfrenten?

Het is bijzonder dat in het kader van een echtscheiding voor pensioenaanspraken andere regels gelden voor een materieel dezelfde aanspraken zoals lijfrenten. De Wet VPS geldt niet voor lijfrenten, maar het zou niet meer dan logisch zijn dat er voor lijfrenten een soortgelijke regeling zou komen te gelden. Immers, de doelstelling

¹ Zie bijvoorbeeld Hof 's-Hertogenbosch, 14 december 2017, ECLI:NL:GHSHE:2017:5584. Zie ook mijn artikel G.M.C.M. Staats, Verdeling, verrekening en schenking van pensioenaanspraken bij echtscheiding, *FTV* 2018/6.

² Zie G.M.C.M. Staats, Lijfrenten en echtscheiding: de fiscale gevolgen, *WFR* 2012/1679. In dit artikel bespreek is de fiscale werking van de verrekening/verdeling van lijfrenten, maar dit is haast volledig ook van toepassing op pensioen.

(zowel wettelijk als in de praktijk) is voor 100% gelijk aan de doelstelling van pensioen. Een afzonderlijke regeling bij echtscheiding is dan ook onbegrijpelijk. Ik geef u daarom in overweging een dergelijke regeling ook per 2021 in te voeren.

Met vriendelijke groeten,

mr. dr. G.M.C.M. Staats